

Ve Skalici na zámku vládne lidskost a úcta ke stáří

Problematika stáří

Stáří je nevyhnutelnou perspektivou každého živého tvora. Kdo nezemře mlád, ten mu neujde. Každá společnost, která se věnuje starým lidem a čerpá jejich zkušenosti či nadhled, je bohatší.

Péče o staré nabývá na významu, zvlášť když světu rostou šedivé vlasy. Tím i přibývá lidí, kteří se bez pomoci druhých těžko obejdou. Když péče doma nejde, když rodina není schopna ji vlastními silami zabezpečit (ta péče někdy vyžaduje 24 hodin denně 365 dní v roce), tak je lidské se obrátit na nějaké zařízení, aby pomohlo. Důležité je, aby rodina neměla pocit, že svého blízkého odkládá. Proto je třeba chodit za ním, být u něj, podílet se na péči. A také vybrat si kvalitní zařízení, kde součástí péče je citlivý přístup a zajištění důstojnosti stáří.

Pohled do historie

Původní zámecké sídlo (Daunové ho přestavěli do klasicistní podoby v letech 1831-1839, další majitelé – Haugwitzové – nechali zámek na počátku 20. století empírově upravit) bylo po 2. světové válce zkonfiskováno a využíváno jako úřadovna místního národního výboru a mateřská škola.

Historie domova pro staré lidi se začala psát v roce 1954, Česká katolická charita zde zřídila domov pro přestárlé ženy. Bylo sem umístěno 80 obyvatelek, o něž pečovalo 16 členek řeholní instituce Milosrdných sester sv. Kříže. Ještě v témže roce byly vystřídány Školskými sestrami řádu sv. Františka, které potvrzovaly až do roku 1993, kdy odešly na Slovensko, že péče o nemocné, strádající a nemohoucí je od nepaměti posláním a hlavním úkolem řádových sester.

V roce 1960 se změnil název ústavu na domov důchodců, řízení a správy se ujímá Okresní národní výbor Znojmo. O 15 let později přechází domov na Okresní ústav sociálních služeb Znojmo, od roku 1993 se zřizovatelem stává Okresní úřad Znojmo. Stavba výtahu v roce 1994 podstatně změnila průčelí zámku; tato rekonstrukce však citlivě zapadla do kontextu historické budovy. Kapacita domova se snížila na 64 lůžek. V roce 2001 bylo zřízeno oddělení se zvláštním režimem pro osoby, které trpí stařeckou, Alzheimerovou nebo jinou formou demence. Krajský úřad Jihomoravského kraje pečuje o sociální zařízení od roku 2003. Současný název je používán od loňského roku.

Úplně novou kvalitu získalo zařízení v posledních letech. Rozrostlo se o dvě další budovy. První byla postavena v letech 2000-2001, finanční náklady činily cca 34 mil. Kč (včetně čističky odpadních vod). Druhá v letech 2005-2007, zde se náklady vyšplhaly téměř na 40 mil. Kč. Došlo také k zásadní rekonstrukci zámecké budovy, kdy do původních místností pro 5-8 klientek byly vestavěny sociální buňky, a tak vytvořeny třílůžkové pokoje (rok 2007, náklady dosáhly necelých 8 mil. Kč).

Za dobu existence domova stálo v jeho čele 8 ředitelů, posledním z nich je od roku 1992 František Venhuda.

Zajištění kvalitní péče

Areál domova pro seniory tvoří komplex tří budov a přilehlý park o rozloze 1,5 ha. Hlavní budova (zámek) nabízí 30 míst v 10 třílůžkových pokojích, společenskou místnost a místnost pro zájmovou činnost. V zámku se nachází také kaple sv. Víta, která slouží ke konání bohoslužeb a je hojně využívána i občany obce. Před zámeckou budovou se rozprostírá malé nádvoří s krásnou fontánou. Budova A obsahuje 10 dvojlůžkových pokojů, součástí je altán, též technické zázemí sociálního ústavu (prádelna, žehlárna apod.). V budově B je umístěno 8 jednolůžkových a 4

dvojlůžkové pokoje, dále kuchyně, jídelna, místnost pro tělovýchovnou a relaxační činnost, místnost pro hydroterapii a fyzioterapii. Pro uživatele sociálních služeb je na každém podlaží jednotlivých budov k dispozici kuchyňka. Vybavenost pokojů odpovídá moderním standardům: polohovací postele, vestavěné skříně, stůl, židle, odpočinková křesla, televizor, sociální zařízení. Všechny budovy jsou propojeny spojovacími krčky, samozřejmě je bezbariérový přístup.

Péči o klientky zajišťuje 39 zaměstnanců: THP – 4, střední zdravotní personál – 8, pracovníci se zaměřením na přímou obslužnou péči – 12, stravovací úsek – 5, uklízečky – 5, údržba – 2, pradleny – 2, sociální pracovnice – 1. Na zajištění zdravotní péče se také podílí praktický lékař (1x týdně), psychiatr (2x měsíčně).

Finanční úhrady za pobyt jsou následující: ubytování v jednolůžkovém pokoji 4 500,- Kč/měs., ve dvoulůžkovém 3 900,- Kč/měs., v třílůžkovém 3 600,- Kč/měs.; strava normální (racionální) 3 510,- Kč/měs., dietní 3 600,- Kč/měs., diabetická 3 900,- Kč/měs.

Klientky domova nejsou izolovány od ostatního světa. Pokud to dovoluje jejich zdravotní stav, mohou volně vycházet do obce, popřípadě odjet na návštěvu i mimo obec s vědomím službu konající zdravotní sestry. Je také postaráno o využití jejich volného času, a to bohatou kulturní činností – návštěvy divadla, zájezdy, kulturní vystoupení, společné oslavy narozenin atd. O sepětí domova s obcí svědčí tato tradice: každou pouť či posvícení se místní chasa při průvodu na prostranství pod májí zastaví za obyvatelkami domova a zatancuje si s nimi.

Od založení do současnosti posloužil domov kolem 800 klientkám. V současné době je zde 66 žen, z toho 30 na oddělení se zvláštním režimem. Nejstarší klientce je 98 let, nejmladší 38 let. Průměrný věk klientek je 80,3 roků, na oddělení se zvláštním režimem 72,2 roků. Nejdéle zde žijí dvě ženy, obě od roku 1966. Jiné než ženské obsazení dříve nedovolovaly provozní podmínky (společné záchody a koupelny v jednotlivých patrech zámku, vícelůžkové pokoje). Nyní je situace jiná, takže v budoucnu možná bude mít název „domov pro seniory“ i své opodstatnění.

Každý jednou pozve své stáří dál

Mladí – staří. Souboj mezi nimi či vzájemné porozumění? Na vycházku do zámeckého parku ve Skalici chodí všechny generace. Klientky domova, příbuzní navštěvující své blízké, občané obce. Hlavně ti mladší by se měli zastavit pod rozložitou korunou staletého platanu, který stojí na konci parku. A zaposlouchat se do ševelících větví. Uslyšeli by vzkaz těch dříve narozených: I my jsme bývali mladí, i vy budete staří. O těchto pravdivých slovech přemýšlet, žít podle nich je navýsost potřebné a chvályhodné.

Je důležité vědět, že na nemoc či péči o své blízké nejste sami. Že je tu někdo, kdo s velkou profesionalitou a lidskostí vám pomůže nést váš úděl. I přes strádání, bolest zajistí důstojné stáří vašich příbuzných. Ve Skalici to umějí. A činí tak s láskou.

Základní údaje

Název a sídlo: Domov pro seniory Skalice

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Jihomoravský kraj

Vymezení činnosti: poskytování služeb sociální péče v souladu se standardy a v zájmu klienta, při respektování jeho práv, soukromí a individuálních potřeb

Ředitel: František Venhuda

Webové stránky: www.domovskalice.cz

Kontakty: tel. – 515 339 157, e-mail – info@domovskalice.cz

